

570

H

H

1904.

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG

SZERKESZTIK

NAGY KÁROLY

REF. THEOL. TANÁR, FŐSZERKESZTŐ.

VAJDA FERENCZ

SZÉKELYUDVARHELYI REF. PAP FELELŐS SZERKESZTŐ.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM

MEGJELENIK MINDÉN VASÁRNAP EGY IVEN.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Vezércikkek.

A tél. Pásztor	Lap 25
A biblia ünnepe. Vajda Ferencz	35
A divat. Demény Miklós	57
A biblia és a magyar nemzet. Vajda F.	73
A háboru. Csiki Albert	89
Alapítványok. Vajda Ferencz	129
A kenyér. Vajda Ferencz	137
A szentlélek hatása. Beke K. (V. F.)	169
Aratás előtt. Vajda Ferencz	217
A nyári természet tanácsa. Péchy Árpád	241
A tudomány hatalma. Vajda Ferencz	273
A szülők és az iskola. Mezei Mihály	297
A magyar kormány válasza	361
A munka kezdetén. Vajda Ferencz	369
A ref. egyház és a ref. egyházi irodalom. Vajda Ferencz	401
Az ember. Csiki Albert	17
Az új énekes-könyv. Vajda Ferencz	65
Az orvosság. Vajda Ferencz	201
Az ifjúság. Vajda Ferencz	321
Beszéd. Incze Lajos	81
Csak 630! Péchy Árpád	121
Családi és iskolai nevelés. Mester János	305
Czifra nyomoruság. (V. F.)	185, 193
Egységes liturgia. Vajda Ferencz	177
Egyházi értekezletek. Vajda Ferencz	209
Egyesületek. Vajda Ferencz	336
Elvi különbségek . . . Dr. Bartók Gy.	281, 289
Ember küzdj . . . Csiki Albert	329
Értekezletünk érdekében. Lajos János	49
Gondolatok a ref. évfordulóján. Vajda F.	345
Hol a hiba? Osváth Lajos	225, 233
Husvét. Péchy Árpád	105
Inség. Vajda Ferencz	257
Ima. Vajda Ferencz	265
Jókai Mór. Vajda Ferencz	153
Karácsony. Vajda Ferencz	409
Kiáltó szó. Vajda Ferencz	392
Közelgésünk Jézushoz. Pásztor	377, 385
Küzdelem az alkoholizmus ellen. Mezei M.	249
Mit olvassunk. Vajda Ferencz	9
Olvásóinkhoz. Szerk.	113
Olvassunk. Mezei Mihály	313
Pünköst. Kenessey Béla	161
Szász Gerő. Vajda Ferencz	146
Templom fűtés. Pásztor	41
Új évi gondolatok. Vajda Ferencz	1
Ünnep után. Vajda Ferencz	353
Virágvasárnapján. Vajda Ferencz	97

II. Vegyestartalmu közlemények.

A Brit- és külföldi Biblia Társaság	62
A Biblia Társaság. Balogh. Ferecz	115, 122, 130
A reformáció szelleme. Solmossy E.	138, 146, 154
A szászsebesi ünnep. Fazakas József	205
A hittan köréből	186, 194, 202, 218
A miben vétkezünk. Molnár Imre	285

A keresztes háboruk története. Demény Mik- lós	370, 378, 387, 394, 404, 414
A Vasárnapért. Kiss József	398
A Vasárnap. Nagy József	410
Az üdvösség utja. Vajda Ferencz	2
Az isteni félelemről. Vásárhelyi Boldizsár	50, 58
Az erd. egyházkerület életéből	171, 178
Az Értekezlet vezetői. Nagy Károly	210
Az egyháztársadalmi egyesületekről. Péchy Árpád	258, 266, 282, 290
Az agyagfalvi emlék. Fülei Szántó Lajos	259
Az evangéliumi világosság. Vaday József	350
Apróságok az életből. Evangelista	118, 151, 207
Apróságok Jókai életéből	158
Beszéd márcz. 15. Pásztor	98
Beszéd, királyszületése napján. Péchy Árpád	274
Beszéd, zászlóavatáskor. Zsigmond Károly	287
Bocskay. Sándor József	226, 234, 243, 251
Egyházi Értekezletről. Tárkányi Gy.	213
Életigazságok	303, 311, 375, 389
Gencsy Endre dr. Péchy Árpád	415
Gyöngymondatok. Kis Mihály	294
Hasznos tudnivalók	126, 183, 263
Járatok a templomot. Bartók Béla	66, 84, 90
Jókai Mór élete	172
Kálvin János tanítása a szákramentumokról	306, 314, 322, 330, 338, 346, 354, 362
Kötelesség akarat. Zoványi Lajos.	10, 18
Nagypéntek. Kovács Dániel	106
Ne szeressük felettébb e világot. Péchy	34, 43
Politikai Messiások. Sándor József	2
Régi zsinatok határozatai	326, 342, 359
Szász Gerő élete.	194
Szegd meg a te kenyered. Lőrincz Áron	173
Történelmi gyöngyök	262
Ünnep után. (R. Gy.)	114
Zwingli. Vaday József	350
Van-e szentlélek. Molnár Imréné	163
Vilmos Császár a türelmetlenség ellen	299

III. Tárca cikkek.

A nagyenyedi Bethlen szobor. Váró Ferencz	2
A tasnádi templomrablás. Koréh Endre	
A babtistákról. Mezei Mihály	66
A biblia és a kéményseprő. Péchy Árpád	74
A brit- és külföldi biblia társaság száz éves jubileuma. György Endre	98
A gazdátlan szék. G. Diószeghy Mór	138
A sárgult imakönyv. Zoványi Lajos	170, 178
A háromszéki reformátusokról. Medgyaszai M.	210
A husvéti legátus. Péchy Árpád	218, 226
A három harang. Szivás Béla	298
A tetőtől az aljig. C. Diószeghy Mór	314
A hit ereje. Császár Mariska	362
A kis Pistuka. Erdélyi László	370
A legszebb ünnep. Csiki Albert	386
A sir széléről. Molnár Imréné	402
A parochiáról. Irsay József	410
Andor és Gyuri. G. Diószeghy Mór	234

Az én jutalmam. Incze Lajos	18
Az asszonyok. Szász Gerő	146
Az özvegy asszony ajándéka. Mester János	202
Az istentagadó. Raniszávlyevits György	266
Bethlen Miklós gróf	242. 250
Csak a pénz. G. Diószeghy Mór	58
Csernátoni Márton. Váro. F. 106. 114. 122	130
Egy elmaradt üdvözlő beszéd. Zoványi L. . .	274
Erzsébet királyné. Mezei Mihály	378
Fazakas József története. Demeter Dénes	282. 290
Gál Sámuel emléke. Thamó Gyula	82. 90
Hitt, szeretett. G. Diószeghy Mór	194
Igaz történet. Ferencz Samu	50
Isten keze érte. G. Diószeghy Mór	394
Jób. Kóty Mariska	258
Kőrösi Csoma Sándor. Sándor J. 330. 338. 346.	354
Mikor a falevelek hullanak. Demeter Dénes	322
Ötven esztendeje. Vajda Ferencz	154
Protestáns asszonyok. Doros Györgyné 26. 34.	42
Tünődés az ágyukról. E—s.	186

IV. Versek.

A disznó. Demeter Dénes	38
A szeretet. Csizsár Mariska	79
A hóvirághoz. Kertész Albert	143
A honvéd alkonya. Ilyés Bálint	170
A mi pályánk. Demeter Dénes	307
A hit. Dénes József	381
Aratás előtt. G. Diószeghy Mór	221
Aratáskor. H. Szántó István	253
Alkonyatkor. G. Diószeghy Mór	274
Az anya. Pál Károly	60
Az örök szép. Szabolcska Mihály	323
Ábrahám hite. Mester János	139
Áldozó csütörtökön. Dénes József	157
Bús esztendő. H. Szántó István	18
Dicséret. Szabolcska	42
Egy kedves ifju sirja felett. Kóty Mariska	52
Enek. 74. 90. 93. 98. 101.	175
Feleségem imakönyvébe. Kertész Albert . . .	302
Fohász. Kóty Mariska	298
Gazdag és szegény. G. Diószeghy Mór	36
Gyérül a falomja. Szabolcska M.	282
Hála. Csizsár Mariska	186
Hazánkhoz. H. Szántó I.	87
Hull az áldás. H. Szántó István	229
Husvétban. Dénes József	110
Husvétii öntöző. H. Szántó István	111
Isten ég királya. H. Szántó István	196
Imák. Dénes József	236
Jött a kisértő. G. Diószeghy Mór	331
Jóvel Jézusom. G. Diószeghy Mór	405
Jókai Mór halálára. Kóty Mariska	155
Jókai Mór halála. Kertész Albert	159
Karácsony. G. Diószeghy Mór.	410
Karácsony estén. Dénes József	412
Küzdelem között. G. Diószeghy Mór	130
Kis vakleány. Szabolcska M.	204
Konfessió. Szabolcska M.	338
Leperzselve. H. Szántó István	247
Márczius 15-én. Pál Károly	83
Márczius 15. H. Szántó István	85
Meghagyom ti nektek. Kóty Mariska	118
Meghallgatta H. Szántó István . . .	294
Miért. Kóty Mariska	223
Nagy pénteken. G. Diószeghy Mór	106

Nem az a nap. Dénes József	148
Negyvenkettedik zsoltár	66
Nagy szárazságban. G. Diószeghy Mór	243
Ősszel. Kóty Mariska	298
Ősszel. Dénes József	316
Ősszel. Szabolcska Mihály	356
Özvegy és árva. Hegyi István	31
Piros pünköszt napján. Szabolcska M.	172
Piros pünköszt napján. H. Szántó I.	167
Rákóczy hamvai. Szalai Béla	134
Rezgő nyárfák. Biró Dénes	327
Sir koszoruzáskor. Csizsár Dénes	183
Szenvedőnek. Balázs József	363
Székely atyafiakhoz. Demeter Dénes	10
Szép karácson. H. Szántó István	414
Tavasszal. Biró Dénes	175
Tavaszi fuvalma. Kertész Albert	143
Tavaszi havason. Kóty Mariska	188
Temetés után. G. Diószeghy Mór	178
Téli világban. G. Diószeghy Mór	387
Te benned biztunk. Csizsár Mariska	268
Ti csak sirassátok. Kóty Mariska	372
Télen. G. Diószeghy Mór	27
Tömös. Kóty Mariska	19
Vihar után. Pál Károly	124
Új évben. G. Diószeghy Mór	4
Új buza kenyérkor. H. Szántó István	279
Zsigmond Károly távozásakor. Kóty Mariska	255
Zsoltár. Incze Béla	114

V. Isten igéje.

A biblia jelentősége. Vajda Ferencz	77
A böjti harcz. Király Béla	91
A gazdag ember csalódása. Király Béla	156
A mindennapi kenyér	221
A kenyér hiánya. Osváth Lajos	260
A békességre igyekvés. Király Béla	269
A gondviselés mélységei. Király Béla	283
A ki erősen ragaszkodik b. s.	316
A boldog gyermekkor. Király Béla	332
A megigazulás utja. Vajda Ferencz	356
A nagy gyomorúság. Király Béla	364
A bujdosó kötelességei. Király Béla	371
A tanítványok kötelességei. Király Béla	388
A mi jelszavunk. Osváth Lajos	395
Az Ur a világosság. Osváth Lajos	27
Az irigység. Király Béla	68
Az Ur hűsége. Király Béla	124
Az ige hatalma	276
Az Isten kegyelme. Molnár Imre	300
Az evangélium terjedése. Király Béla	308
Ananiás és Sáfira. Osváth Lajos	291
Ábrahám hite. Király Béla	36
Álom-e vagy valóság. Király Béla	107
Dicsőség a szenvedésben. Király Béla	196
Feltámadunk. Osváth Lajos	109
Főszabadulás a gyámság alól. Vajda F.	348
Hol vagyon a ti hitetek. Király Béla	164
Imádkozzunk. Vajda Ferencz	4.
Ima. Demény Miklós	356
József rabszolgaságban. Király Béla	237
Karácsonyi intés. Király Béla	411
Keresztyén házasság. Király Béla	12
Királyi végrendelet. Osváth Lajos	147
Kötelességeink a biblia iránt. Vajda Ferencz	84
Krisztus követése. Osváth Lajos	44

Noé oltára. Király Béla	52
Pál barátai. Oszvách Lajos	324. 340
Péter vallomástétele	140
Zászló szentelési beszéd. Péchy Árpád	381

VI. Kegyesség utja.

A magassabb helyzet. Csulak Zsigmond	6
A haldokló ültetvényes. Csulak Zsigmond	22
A részeges atya. Csulak Zsigmond	54
A biblia új életet mutat. Raniszávlyevits Gy.	63
A hamis sarczoltatás	190
A társaságbeli királyné. Csulak Zsigmond	191
A legjobb nevelő. Raniszávlyevits Gy.	198
Alaptalanul megtámadott. Csulak Zs.	238
A haldokló kisgyermek. Csulak Zs.	247
A katona és az érdemjel. Csulak Zs.	262
A fuldokló fiu. Csulak Zs.	279
A király darabontja. Osvách Lajos	286
A szegény fiu. Osvách Lajos	302
A mit a császár sem tud. Osvách Lajos	374
A csufolódó katonatisztek. Osvách Lajos	407
Az eldugott biblia. Rügy	309
A legszebb ajándék. Raniszávlyevits Gy.	103
Egy részeg ember. Csulak Zsigmond	95
Egy kálvinista pap naplójából. Király B.	30. 47
Egy magyar főúr és a biblia	79
József császár és a fegyencz. Vaday József	383
Ki szereti a bibliát. Osvách Lajos	310
Kövesd a bibliát, Raniszávlyevits Gy.	87
Megtérés. Raniszávlyevits Gy.	143
Önmagát akarja meglövetni. Csulak	167
Rettenetes dolog. Molnár Imre	255
Szükség törvényt ront. Molnár Imre	223
Végzetes álom. Molnár Imréné	15

VII. A parokhiáról.

A számadások. Paulus	39
Hová ülünk a templomban. Paulus	95
Az özvegy. papné Paulus	335
Az anya halála. Evangelista	271
A nyugalmazott pap. Paulus.	366

VIII. Hazai krónika.

4. 13. 20. 29. 37. 45. 54. 61. 70. 78. 85. 93.
102. 125. 132. 141. 166. 174. 188. 197. 204. 230.
238. 245. 253. 261. 270. 284. 333. 341. 349. 358.
364. 373. 382. 405. 413.

IX. Világ krónika.

13. 21. 29. 61. 70. 78. 86. 94. 102. 117.
126. 133. 143. 149. 166. 174. 182. 188. 197. 205.
222. 238. 246. 254. 261. 277. 285. 292. 300. 309.
324. 342. 349. 358. 365. 373. 397. 405. 413.

X. Egyházi élet.

5. 14. 22. 30. 38. 46. 54. 70. 78. 86. 94.
102. 110. 117. 126. 133. 150. 157. 176. 175. 182.
189. 198. 205. 222. 230. 246. 254. 261. 270. 278.

293. 301. 309. 319. 325. 334. 342. 349. 358. 365.
374. 383. 397. 406. 413.

XI. Közgazdaság.

134. 191. 239. 311. 392. 400. 408. 416.

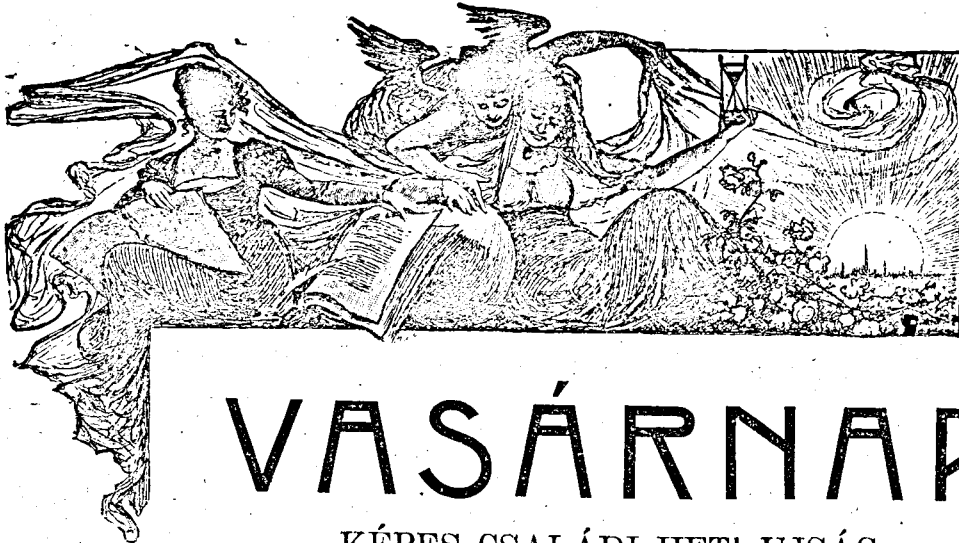
XII. Könyves ház.

134. 293. 351. 359. 367. 390. 398.

XIII. Képek.

Utcaseprő gyerek	5
Északi fény	13
Békésmegyei népviselet	21
Vakember	29
A vajdahunyadi vár	37
Pusztaszeri gyűlés	45
Bábel torgya	53
Sámuel királlyá avatja Sault	61
Ítélet a varró műhelyben	69
Az utolsó vacsora	77
Alexejev	85
A japán miniszterelnök	93
Kuszéntmiklósi ref. templom	101
Kovács Albert	109
Skridlov tengernagy	117
Teraucsi japán hadügyminiszter	125
Észak sarkvidéki templom	123
Hieronymi Király	141
Szász Gerő	149
A japán császár	157
Makarov. orosz tengernagy	175
Biblia árusítók	173. 205. 253. 261
Nő biblia-árusító	181
Japán földműves	189
Budha papok	197
Dr. Bartók György	213
Japán uri leányok	221
Bocskay	129
Charles Tamás	237
Jones Mari	245
Kinai iskolában	269
Dervisek	277
Kinai fogoly	285
Jamagata, japán tábornok	293
Néger lakodalom	301
Berzeviczy Albert	309
Tisza Lászlóné	317
Bálvány istenek	325
Körösi Csoma Sándor	333
Szerb koronázási menet	341
Mazsár János	349
Kozák lovasok	357
Togó, japán tengernagy	365
Darzsilingi temető	379
Frigyes Ágost szász király	381
Mongol láma	389
Oku, japán tábornok	397
Kuroki japán tábornok	405
Dr. Gencsy Endre	413

SZERKESZTŐSÉG

hova

a lapba szánt kéziratok
küldendőkSzékelyudvarhely,
ev. ref. papi lakás.Előfizetési pénzek,
reklamációkBecsek Dániel Fia
könyvnyomdájába inté-
zendők: Sz.-udvarhely
Árpád-utca 3.

VASÁR NAP

Vajda Ferencz

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

FŐSZERKESZTŐ:

NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület

»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Uj évi gondolatok.

*Első sorban magyarok vagyunk, s csak azu-
n reformátusok.* Első sorban azt kívánjuk le-
hát ez esztendő kezdetén, hogy legyen boldog a
mi drága magyar hazánk. A második jó kíván-
ságunk az, hogy legyen boldog evangélium szer-
int reformált keresztyén anyaszentegyházunk, s
s annak minden egyes tagja.

Sötét, nehéz felhők bolyonganak szeretett
magyar hazánk egén. Pártoskodás, belső viszály
dul fiai között. Megakadt a törvénykezés rendes
folyása. Ősi jogaink, véren szerzett alkotmányunk,
nemzeti szabadságunk fenyegeti a belső megha-
sonlás és a külső — ellenség. Kívánhat-e jobbat
a magyar ember, mint azt, hogy a magyar ismét
nagy legyen, erős legyen? De, ezt csak összetar-
tás, lángoló hazaszeretet és munkásság útján ér-
hetjük el. A föld kerekén minden nemzetnek
van pártfogója, csak a magyar nemzetnek nincs.
Mi az egy Istenre és saját magunkra vagyunk
utalva. Értsük meg azért egymást és bizzunk Isten-
ünkben. De, ne csak mi magyarok tartsunk
össze, hanem e hazának minden fia szeresse e
haza földjét, mely dajkáló édes anyánk, csak így
lesz boldog uj esztendő házukban, hazánkban.

A mely sötét felhő hazánk ege felett elvo-
nul, ugyan annak árnyékát láthatjuk *anyaszen-
tegyházunkon* is. Nehéz időket él a magyar refor-
mátus egyház, nehéz próbák alatt áll a magyar
vallás. Magyarország katholicizálásának gondolata
soha sem volt erősebb és öntudatosabb, mint
éppen napjainkban. A társadalom minden rétegé-
ben foly a munka, melynek célja az, hogy a római
pápa lába elé boruljon egész Magyarország. Evan-
géliumi prótestáns hitünk, lelkiismereti független-

ségünk forog kockán. Ama kérdés előtt áll a
magyar nemzet, hogy az Isten fiának Jézus Krisz-
tusnak engedelmeskedjék-e inkább, vagy pedig a
világi hatalomnak, a földi hatalomnak, a papának. Az evan-
gélium és az emberi tudomány viv harcot egy-
mással. A hitszabadság és a lelkiismereti szolgál-
ság állanak szemközt. E harczban a protesztán-
tizmus van leginkább próbára téve, hogy melyi-
ket válassza, melyiket kövesse. Egy perczig sem
szabad haboznunk, hanem Péterrel azt kell felel-
nünk: »Az Istennek kell inkább engedelmeskedni,
hogy nem az embereknek«. (Ap. Csel. V. 29.)

Ha egyszer meggyőződünk arról, hogy az
isteni tudomány előbb való, mint az emberi tu-
domány: akkor az Istennek minden fegyverét
meg kell ragadnunk, hogy ezt a tudományt, va-
gyis a Krisztus evangéliumát beplántáljuk a csa-
ládba és a társadalom minden egyes intézményébe.
Ez evangélium erő és bölcsesség levén, a nemes
harcot csupán ennek segédelmével harcolhat-
juk meg.

Különösen szükségünk van most az evan-
gélium erejére és bölcsességére. Az erőnél fogva
belsőleg is meg kell újulnunk. A hitetlenből hi-
vőnek, a gyengéből erősnek, a féltéknél bátornak,
a bűnösből megtértnek és Jézus Krisztus hű kö-
vetőjének kell lenni. Csupán, ha lelkileg újja
születtünk, fejthetünk ki egy áldásos, virágzó
egyházi életet, melynek minden mozzanatát a
szeretnek lelke hatja át. *Krisztusi bölcsességre* azért
van szükségünk, hogy *céljaink kivételére a leg-
jobb eszközöket* választhassuk meg. Anyaszentegy-
házunk ez évben *egyetemes zsinatot* fog tartani.
A meghozandó törvények jóságában és az azok-
ból folyó intézkedésekben lesznek kijelölve az
utak melyeken járnunk kell.

Boldog új esztendőt óhajtunk és várunk mindnyáján. Ezt csak úgy fog bekövetkezni, ha a Krisztus evangéliumát szívünkbe fogadjuk, hogy abból egyetértést, erőt, bölcsességet, lélek üdvösséget nyerjünk. A testnek kincseiben csalódhatunk, de a léleknek áldásai meg nem csálnak soha. Szerezzünk azért lelki kincseket, s ezeknek birtokában boldog új esztendeje lesz hazánknak és anyaszentegyházunknak.

Vajda Ferencz.

Politikai Messiások.*

Az írásmagyarázók szerint 66 Messiás lépett fel előbb, mielőtt az *igazi*, a Jézus Krisztus elérkezett volna. Azok politikai nagyságot akartak fegyverrel, a Mózes és Dávid módszere szerint. Elfelelték azonban, hogy a nép, mely küzdeni akart, nem rendelkezett többé a Mózes és Dávid korabeli erkölcsökkel s ennek alapján az akkori szellemi és anyagi erővel. Az ellenség is más volt, az egész világot letiport római birodalom alakjában.

Tehát először a *társadalmi* ujjászületésnél, az igaz faj- és emberszeretetnél, a testvéries érzésnél és egyforma mértékkel mérő igazságosság-nál kellett volna kezdeni. *Ezt* hozta Krisztus az Istenben való élő hit megújítása, teljessége által.

Ámde a zsidók nem értették meg, mert már

* Szerzőnek e szép és tanulságos czikke a karácsonyi számunkra későn érkezett. Olvasóink bizonyára most is szíves örömmel fogják elolvasni. Szerkesztő.

nagy részben sokkal inkább elváltak fajulva és megváltak romolva. Következett tehát a zsidó-állam elpusztulása, úgy a mint azt Krisztus előre megmondá, hogy még a jelen nemzedék megéri az utolsó romlást. Bárkóchbá, a csillag fia volt az utolsó a politikai Messiások közül.

A magyar nemzet története a mohácsi víztől kezdve sokban hasonlít a zsidók messiási korához. A vérpadra kerülő Zrinyin, Frangepánon, Nádasdyn, s az elhaló, vagy száműzetésbe menő Zápolyán, II. Rákóczi Ferenczen stb-in keresztül folyton a Szent-István, Hunyadi Mátyás nagysága lebegett előttünk.

El kellett jönie azonban előbb a reformáció-nak s aztán a társadalmi forradalomnak, hogy az egész nemzet új mederbe térjen.

De a folyamatnak csak részben sikerült keresztülmennie. A szabadság, egyenlőség és testvériség társadalmá még mindig nagy részben csak papiroson van! Sőt jelek mutatkoznak, melyek a visszafejlést tükrözik vissza. Nem csak az állam, hanem a társadalmi, erkölcsi, szellemi, anyagi, családi és fizikai életben is.

Itt az ideje tehát, hogy megértsük és kövessük az *igaz* Messiást, a Krisztust. Ez pedig első sorban egyéni munka. *Mindenki* keresse magában az erényt s ne várjon szájas szónokoktól, vagy a visszatérő olygarchiától és demagogiától. Főképen pedig ne adja el senki magát s küszöböljék ki lelkünkéből a hiúságot és az önzést. Ezek helyébe lépjen az igazságosság és a szeretet s akkor lesz ismét Nagy-Magyarország, különben nem.

Sándor József.

az »Egyh. Ert.« világi alelnöke.

TÁRCZA.

Az enyedi Bethlen-szobor.

— Irta: Váro Ferencz. —

I.

Januári bus nap ködös alkonyába
Enyedi vár mellől,
Fekete rács-kertről
Gyász füstfátyolt lenget mécesek vörös lángja.
Rá — vigasztalásul,
Szemközt a sirkerttel, füst nélkül, szaporán,
Az öreg kolégyom hármás ablaksorán,
Száz ragyogó láng gyul.
Aztán — vének ajka, gyermek ifjak hangja
Imadalra zendül;
Forró köny sok szemből
A vértanuk fagyos sírrögét áthatja;
S kiket legyilkoltak
Szabadság évének vérkereszttségében,
Vizkereszt ünnepnek harmadik éjében:
Boldogok — a holtak.
Hamvaik nem kérnek
Történetet mondó márványból emléket.
Zuzmarásan csüngő szomorufüz-lombok,
Hantjuk fölött, rólók
Mindent elbeszélnek.
A sokat szenvedett,

Romukbul — rom felett —

Ujult város népe, csendesen, évenként
Elsirja a könnyét, s megvigasztal önként.
Kérkedő oszloppal nem állit meg vándort;
Ugy se mondhatná el, hogy vésznapja hány volt.

II.

Mégis — a vándornak ha regélő kő kell,
Mely vészes időkről tanúságot mondjon:
Ott fehérlik, lám, egy, a *Kápolna*-dombon:
Körül — zöld fenyőkkel.
Nem kiomlott vért csak: hős-fiak küzdelmélt,
Példaadó tettet hirdetni emelték
Ott, a lambanczüző diákok sirhantján . . .
Füzfadorongjaik
Lombja is kivirit
Minden áldott évben, virágvasárnapján . . .
Kiknek vére száradt labancz dárdavason:
Nevüket olvasom . . .
Testők lenn, a földben;
Szellemök, ifjonnan, mostan és jövőben,
Növekvő erőben,
Istenért, hazáért, polgárok javáért
Áldozatra készen
Áll bátran a résen;
Ahol a szent ügy kér, nem kimél munkát, vért;
Élve a jelennek,
S küzdeni jövőben — elődiért helyt áll
Százados bástyáján, az *Órhegy* lábánál
Zugó *Maros* mellett — tábora *Bethlennek*.

Az üdvösség útja.

(Folyt. 5.)

Önként felmerül a kérdés, hogy az egyetemes papság eszméje mellett, ha mindenki maga közvetlenül is nyerhet üdvöt: micsoda értelmű van a papi hivatalnak? Tényleg ez a kérdés annyira időszertű, hogy egyes felekezetek, nevezetesen az anabaptisták, el is vetik a külön álló papi rendet. Mi pedig azt mondjuk, hogy az egyetemes papság gondolatával szépen összefér a papi hivatal. Ugyanis, már Pál apostolnál azt olvassuk, hogy »némelyeket rendelt az Isten az anyaszentegyházban először apostolokat, azután prófétákat, azután tanítókat, némelyeket pedig községnek igazgatóit.« (I. kor. XII. 28.) A papság tehát nálunk nem közbenjáró Istennél, nem is üdvszerző, hanem arra való, hogy az Isten igéjét hirdesse és a szakramentumokat kiszolgáltassa. Erre pedig szükség van. Eppen úgy, mint minden társadalmi intézmény vezetőkre, kormányzókra van bízva: az egyházban is ugyanezt a szerepet tölti be a papság. Méltósága, állása ezért egy cseppet sem veszt ezáltal; sőt éppen az kölcsönöz a papságnak különös tekintélyt és méltóságot, hogy csakis az Isten igéjét hirdeti és az ő szent Fia által szerzett sakramentumokat szolgáltatja ki.

Kálvin azt mondja: sem a napnak világa és melege, sem pedig az étel és ital nincsen olyan szükséges a földi élet fentartására, mint az apostoli és pásztori tiszt az anyaszentegyháznak. e

földön megtartására. (Zit. IV. 312.) Ezért úgy kell a prdt. papságra tekinteni, mint amely e felséges küldetésében a Krisztus képében jár. (II. kor. V. 20.)

A kath. egyházban a papság úgy szerepel mint áldozár, kinek imája által a misében az ostya átváltozik a Jézus valóságos testévé és vérévé; a prot. pap pedig hivatást mindig a Krisztus által végrehajtott nagy és egyedüli áldozatra emlékezteti, mely áldozat által nyerünk tökéletes bűnbocsánatot.

A kath. tanfoglalom szerint, ez van megszentelve és megáldva, amit a papság külsőleg »szentelt« vizzel behintett, megfüstölt; a szentség fogalma tehát a papsághoz van kapcsolva: mi pedig azt tanítjuk, hogy csak az Isten szent és a vallásnak, az evangéliumnak az a feladata, hogy az egyént, az intézményeket belülről áthasson, megszenteljen.

A kath. egyház magát egyetemesnek (katholikusnak) vallja; de az üdvösség kérdésében mégis korlátolt, mert azt csupán saját híveire terjeszti ki; mi pedig méltóbban nevezhetnők magunkat egyetemesnek, mert azt tanítjuk, hogy az üdvösséget bárki elnyerheti, aki a Jézus Krisztusban hisz. Krisztus nem azt tanítá, hogy minden népeket katholikussá tegyetek, hanem azt, hogy minden népeket keresztyénné tegyetek, s így az üdvösség útját mindenki előtt fölnyissátok.

Mi az üdvösség keresésében nem térhetünk le arról az utról, melyet Krisztus fölmutatott, mert akkor többé nem vagyunk keresztyének. Krisztus

III.

Mert a te magasztos, fenkölt szellemednek
Óre ez a tábor;
Lobogót ez, ottan, czimereddel lenget,
Atyjául vall téged, dicső Bethlen Gábor!
De, vezéralakod nagyságához mérve,
Mily kicsiny e serged!
Hatalma nevednek, s fejedelmi fénye
Magy szerte kiterjed
A magyar Sionra, mind az egész honra,
S messze, tullobogva Kárpátok határit,
Világra világít.
Ám, csak honszerelem tüzhelyén gyul lángod.
A hitért harczolván,
Csüngesz honod dolgán,
S szivedben — magyarok istenét imádod,
Hogy ez a dult nemzet nemzetnek maradjon,
Jövendő nagyságra, békére viradjon.
S ád isten diadalt hős fegyvereidnek:
Kiviva, kiviva szabadsága hitnek!
A hármás bérc földe
Ölelő, hódoló keblet tárt elődbe.
Szabadító hősét választá királylyá:
István koronáját fejedre kinálá.
De ki győztes voltál harczba', háboruba':
Százszorta győztesebb, mint önelked ura;
S szent jogért, eszméért ki nem kiméltél vért
Nem áldozod trónért nemzeted békéjét,
Ama munkás békét, a melynek áldását
Hálálva a késő századok is lássák . . .
Bizony akkor épült szilárd kősziklára

Magyar hit temploma, tudománynak vára . . .
Azóta azokban laktana apáink,
Nyerünk menedéket magunk s unokáink.
S nem vész az a nép el,
Kit így övezél fel hit, s tudás vértjével . . .
Ekként teljesíted, amit az Ur mondott
Prófétája által — ez vala fő gondod . . .
Tanácsért naponta forgadtad szent könyvét;
Segedelmét reggel és este könyörgéd;
Ő benne helyezted lelked bizodalmat;
Életed utolsó órájáig vallád:
»Kicsoda ellenünk, ha velünk az Isten?«
— Im, ez a hit tartja alkotásid is fen.

**

Oh, magyar nemzeted királyi eszménye,
Egyházad nemtóje, lelkünk szeme fénye,
Áldott fejedelem, üdvözült nagy Bethlen,
Kihez hű szív dobog százezer kebelben!
Fogadalmat kívánj híveid sergétől . . .
Fogadalmi jelül nagy alakod érczből
Bérczes Erdélyednek álljon közepében,
A sokat szenvedett,
Romokbul — rom felett —
Ujra kelt városnak keljen kebelében,
Hot czimered őrzik,
Siralmas krónika szaván száz seb vérzik . . .
Álljon ott, álljon ott felséges alakod,
Holl szellemhadad őrt százados bástyán áll;
Hű kegyelet néki emeljen alapot
Zugó Maros mentén, az Órhegy lábánál.

pedig tegnap és ma ugyanaz, aki volt: *fundamentuma az egyháznak*, melyen kívül más alapot nem vehet senki; *forrása az üdvösségnek*, melyen kívül, más forrásból nem merithet senki. Aki pedig ebből iszik, meg nem szomjuhozik soha, hanem örökélete leszen.

Vajda Ferencz.

Vége.

Uj évben.

Jó Atyánk, az időt te méred,
Nálad a kezdet és enyészet.
Te vagy lenn és fenn minden, minden,
Nélküled semmi, semmi sincsen.
A ragyogó nap, fenn az égen,
Csillagtábor a sötét éjben,
Az égig érő sziklabérczek,
Bokor alján a picziny fészek . . .
Te tartod, Uram, őket számon
Itt ezen a szép, nagy világon.

Ember éltét szemeid őrzik
A bölcsőtől a temetőig.
Kezedben a gyermeknek álma,
Az ifju büszke, merész vágya.
A munkában izzadó férfi
Az áldást Tőled várja, kéri.
Az öregot te fogod kézen,
Ugy vezeted lassacska, szépen
Amig a temetőt elérik,
Onnan föl, magadhoz, az égig.

Jó Atyánk, az időt te méred,
Elhoztál ismét egy új évet.
Hogy mit rejt számunkra magába,
Azt csupán a te szemed látja,
Mi reménnyel nézünk elébe,
Sorsunk kezdedbe van letéve.
Jöjjön bár ránk szcnvedés, bánat,
Megnyugvást találunk te nálad.
Megnyugszunk ama boldog hitben:
Nélküled semmi, semmi sincsen.

(1904.)

Giczei Diószeghi Mór,
erkávási lelkész.

Isten igéje.

— Imádkozzunk. —

Hallgasd meg, Uram, az én
szómat, midőn tehozzád ki-
áltok és könyörülj rajtam.
(Solt. XXVII. 7.)

Van-e olyan ember, aki az ó-esztendő sirjánál és az új esztendő bölcsőjénél ne imádkozott volna? Oh, bárcsak ne volna egy se. Pedig jól tudom, hogy volt. A Jézus tanítványai akkor kezdetek imádkozni a tengeren, mikor magukat bizonytalanságban érezték, a jövő miatt lelküket félelem, aggodalom szállotta meg. Az élet sik, de viharos tengerén ilyen bizonytalanságban érzi az ember is magát új esztendő első reggelén. A mul-

tat már ismerjük, de, hogy a jövő mit rejt magában azt nem is sejtjük.

Első gondunk legyen azért az, hogy *imádkozzunk*. Adjunk hálát a mi megtartó Istenünknek az elvett áldásokért és kérjük ismét az ő megsegítő kegyelmét. Vegyük eszünkbe, hogy mennyi áldást nyertünk Istentől, melyekre méltatlanok valánk. Mennyszer perbe szállottunk vele, hány-szor áthágtuk az ő szent törvényeit: és ő mégis, nagy irgalmából, könyörült rajtunk. Könyörült, midőn éhezünk, szomjuhoztunk és megadta a mindennapi kenyeret. Könyörült, midőn a bűn miatt a balál árnyékában jártunk és szent fiában, az Ur Jézus Krisztusban *Megváltót* adott nekünk. Adjunk hálát Istennek minden áldásaiért és mondjuk azt Dáviddal: Hallgasd meg, Uram, az én szómat, midőn tehozzád kiáltok!

S ha haladásra, imádkozásra késztet a mult, mennyivel inkább arra int a *jövő*. Senki sem tudja, mi van róla feljegyezve az örökélet könyvében. Öröm-e, avagy fájdalom, jó-e, avagy rossz, élet-e, vagy halál? Isten az, aki vezérli a mi lépéseinket; aki adja mind a jót, mind a rosszat. Szüntelen imádkozzatok azért, mert aki imádkozik és Istenben bizik: az nem csügged el bármilyen sors érje. Sokszor éppen a szcnvedések által nevel Isten minket is, mint Izraelt, azért béketüréssel kell fogadnunk még a sujtoló vesszőt is. *Isten a kit szeret megdorgálja és megostoroz mindenkit, valakit gyermekeivé fogad.* Az örömben énekszóval, dicsérettel magasztaljátok Istent. A szcnvedésekben pedig így imádkozzatok: *Uram, könyörülj rajtam; mindazon által, ne úgy legyen, a mit én akarom, hanem legyen meg a te akaratod.*

Imádkozzatok; de csak *egyedül Istenhez* és az ő szentfiához, a *Jézus Krisztushoz imádkozzatok*. Az efézusbeli keresztyének Diána szobrot tartottak házaikban, s ahhoz inádkoztak. Pál azt mondá ezekre: »hogy nem istenek azok.« (Ap. Csel. 19. 26.) Ma is az ilyen szobor imádás kezd lábra kapni. Tudjátok meg azért, hogy nem istenek azok és rajtatok, a bajotokon, bánatoton nem segíthetnek. Egyedül az élő Isten, aki segíthet mi rajtunk. Hozzá imádkozzunk éjjelnappal a zsoltár író szavaival: *Hallgasd meg, Uram, az én szómat, midőn tehozzád kiáltok és könyörülj rajtam.*

Hazai krónika.

— 1903. decz. 30. —

Országgyűlés. A képviselőház rövid négy napos karácsonyi szünetet tartott. *Decz. 28-án* már megkezdődtek a tárgyalások és tovább folyt a vita az idej ujonczjavaslat felett. Az Ugron-Szederkényi töredék szónokai tartják most záróbeszédeiket. Mindez természetesen arra való, hogy a kormány ne kapjon ujonczokat és a tartalékosokat be kelljen hívni. Szederkényi Nándor és Mukits Simon ki is beszélték szépen az egész ülést. Csupán *Nyiri Sándor* honvédelmi miniszter-

nek jutott még egy kis idő, hogy felszólaljon. Arra kéri az Ugron pártot, hogy hagyja félbe a vitát, mert ha most megszavaznák a javaslatot, akkor a sorozás január hóban megtartható lenne. Különben csak februárban lehet sorozni, míg a behívás csak áprilisban történék. De a póttartalékot addig nem engednék haza, míg az ujonczok ki nem képeztetnek. Ez a körülmény a legnagyobb csapással lenne a gazdaközönségre, mert a legszorgosabb munka idején vonná el a munkáskezeket. A felelősség ezért most csupán az Ugron töredéket terheli. *Decz. 29-én* Lovászi Márton és Ugron Gábor obstruáltak. A magyar vezényleti nyelv nélkül egyik se teszi le a fegyvert. A vita tovább foly. Még van e pártnak 6—7 embere, aki zárbeszédet fog mondani.

Mi lesz? Hát bizony, azt csak a jó Isten tudná megmondani, hogy mi lesz a jelen helyzettel. De, mert az emberek, már t. i. a politikai emberek tervezgetnek a jövő felől; keresik az utat a kibontakozásra: mi ezeket a tervezgetéseket mondjuk el. Egyik rész azt mondja, hogy Tisza a Hárszabályokat akarja szigorúan alkalmaztatni, úgy, hogyha valamelyik szónok nem marad tárgynál, az elnök megvonja attól a szót. Így azonban aligha célt érnének. Sokkal valószínűbb ennél ama másik hír, hogy folytatólagos ülést tartanak és addig nem oszolnak szét, míg általánosságban és részleteiben le nem tárgyalnák az egész ujonczjavaslatot. Az ellenzékét nagyon meglepte Tiszának a terve, de, úgy mondják, ha másként nem boldogul, így szavaztatja meg az ujonczokat.

Az újév a politikában. A szabadelvű-párt újévi tisztelgése alkalmával a párt nevében Nagy Ferencz fogja üdvözölni a miniszterelnököt. Perczel Dezső képviselőházi elnököt Kristóffy József fogja üdvözölni, báró Podmaniczky Frigyes, a szabadelvűpárt elnökét pedig Kubinyi Géza. A többi pártok is felkeresik vezéreiket kifejezik előttük szerencsekívánataikat.

A honvéd póttartalék behívása. Nyiri Sándor honvédelmi miniszter szintén kiadta rendeletét, amely szerint az 1902. és 1901. évi sorozási évfolyamhoz tartozó honvéd póttartalékosok 1904.

február 1-re a rendszeresített tényleges állomány kiegészítésére igénybe veendő. A miniszter elrendeli továbbá, hogy a honvéd lovasságnál az 1903. évi december 31-én a tartalék első évfolyamába jutó legénységet ezen az időponton túl is tényleges szolgálatban kell tartani.

Egyházi élet.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. Kis József, a hosszufalusi evang. református missziói egyházközség predeáli és felső-tömösi csoportjának magyérdemű gondnoka, soha sem szűnik meg építeni egyházunkat, hazánkat szóval, tettel,

áldozatokkal. Közelebbről is 33 kor. 16 fillért gyűjtött, a maga körében, hogy abból templomunk szószerkére új draperiát csináltattunk. Ez összeghez kegyes adományokkal hozzájárultak: Kiss József és neje 6 kor. 16 fillérel, Virág József,

Damokos Ferencz, Kalló Ferencz, Özv. Kóty Antalné 2—2 koronával, Kovács János, Gáspár Mihály, Kalló András, Lukács János, Kocsis György, Abraham János, Abraham Márton, Radics Sándor, Bálint János, Dinye Tamás, Körösi László, Vadán Miklós, Ráduly János, Veér István, Gaál István, Csordás Márton, Lőrincz Domokos, Babuczai István és Szabó Tamás

atyánkfiai 1—1 kor. Fogadja a lelkes gyűjtő nemes buzgalmaért és fogadják a kegyes adakozók szent célú adományaikért az egyházközség hálás köszönetét.

A szeretetnek Istene pedig, aki gyönyörködik a tiszta szívek áldozatában, áldja meg a jószívű adakozókat minden örömmel és békeséggel a Jézus Krisztus által! Hosszufalu, 1903. december 23-án. Az egyházközség elnöksége.

250 gyermek karácsonfája. Maros-Tordamegye Kibéd nevű községben Gönczi István ref. pap és neje nem csekély örömet okozott azzal 250 székely iskolás gyermeknek, hogy karácson estéjén 3 nagy karácsonfával lepte meg őket. A kis Jézus ajándéka a zsufolásig megtelt teremben egész ünnepség mellett ment végbe. A szegények egész öltöruhát; a lányok varró eszközöket,

mindannyian egy-egy imádságos könyvet, képeket, mézes kalácsot, fűgét, cukrot, diót, mogyorót, szentjánoskenyeret és különféle csecsebecsét kaptak. Mily nagy volt a kicsinyek öröme láttára a karácsonyfáknak, azt legjobban boldogságtól mosolygó arcukról lehetett leolvasni.

Halálozás. Szomoru karácsony ünnepet ért *Balázs* Imre segesvári lelkész társunk. Szeretett neje *Gyertyánffy* Katinka, életének 42-ik, boldogházasságának 11-ik évében decz. 24.-én este jobb létre szenderült. Halálát a bánatos férjen és nagyszámu rokonságon kívül négy árva gyermek gyászolja. Temetése karácsony másodnapján történt meg nagy részvét mellett Segesváron. Az egyházi szertartást *Vajda* Ferencz székelyudvarhelyi pap végezte.

Az egyháziasság szép megnyilatkozásával lepték meg kicsiny gyülekezetünket a karácsony ünnepén. *Baka* Gábor egyháztag, e felirattal »*Baka* Gábor és családja 1903.« egy csinos kivitelű urasztalára való serleg ajándékozásával tette családja nevét emlékezetessé. Úrvacsoraosztás után alóírt, a hit cselekedetekben való megnyilatkozását érintve, rövid szavakban emlékezett meg egyuttal az illetőnek apjáról néh. tiszt. *Baka* Jánosról, ki 53 évig volt a gyülekezet vezére, fejtegetve az egyháziasság örökléseit. Végül a gyülekezethez szólva e szavakban »látjátok, hogy a cselekedetekből ismerhetitek az ember igaznak lenni és nem csak a hitből« Istennek megszentelő erejét kérte mindazokra, kik abból részesedni fognak. *A. Siménfalván*, 1903. decz. 28. *Szász* Károly, ref. körlelkész.

Vallásos estély. Az érkávási kised egyházban deczember 27-én tartott meg az első vallásos estély. A maroknyi gyülekezetnek — mondhatni — majdnem minden tagja ott volt, sőt voltak biz ott idegen felekezetűek is felesszámmal. Az estély a XCII-ik dicséret eléneklésével vette kezdetét, azután *Kovács* Boriska szavalt *Reviczky* Gyula »*Ima* könyvem« című gyönyörű költeményét, ezt követte *G. Diószeghi* Mór lelkész felolvasása, aki a »hívők gyülekezetéről« mondott el egy némely dolgokat, népies modorban, elbeszélés formában adván elő azt a sok fonák dolgot, melylyel gyengébb hitű hiveinket megtéveszteni szokták. Ezután *Diószeghi* Erzsike szavalt *Gyulai* Pálnak »Éjféli látogatás« című megható költeményét, a melyet követett *Mátéfi* János felolvasása aki *G. Diószeghi* Mórnak »*Haza* jött« című népies modorban írt kis rajzát adta elő. Bezárta az estélyt a XC-ik zsoltár eléneklése.

Uj református templomok a Bánátban. Hazánk déli végvidékén a nemzetiségek és idegen vallások tengerében egyre szaporodnak a magyar hitnek és a magyar hazafiságnak világító tornyai. Uj meg uj templomok épülnek itteni református egyházainkban, melyekben magyar szivekhez hangzik az Isten igéje, magyar nyelven zendülnek az ős zsoltárok. Augusztus hó végén *Vadász* Ferdőn, *Temesvár* mellett, avatott fel a diszes uj templom, melyet a magyar kormány építtetett az ottani telepés református községben. — Azóta pedig *Bodófalván* és *Igazfalván*, *Krassó-*

Szörény vármegye két derék magyar községében ment végbe ilyen örvendetes esemény. Nem kétkedünk abban, hogy mind e helyeken magyar református népünk valódi javára, külső és belső megerősödésére szolgálnak ezek az uj templomok. Emlékeztessék és tanítsák ezek a mi odateleptült véreinket hithűségre, tiszta életre, munkásságra, szeretetre, áldozni tudásra. Legyen mindenik helyen a mi népünk nemes erényekkel ékeskedő és minden jóban szép példát adó az őt környező idegenek között.

Kegyesség útja.

A magasabb helyzet veszélye.

Cherin a francia hadvezér mikor egy kisebb csapatot vezetett át egy ugyancsak veszélyes völgykatlanon; biztatta katonáit, hogy ne csüggedjenek el a fásztó gyaloglásban. »Könnyű önnek beszélni« — jegyezte meg közelében egy gyalogos — »ott a jó ló hátán, de gyalogolna csak mint mi.« Meghallotta *Cherin* ezen megjegyzést, leszállt lováról és az elégedetlen katonát fel ültette lovára. Azonban alig haladt a lóháton pár lépést, mikor egy magaslatról lövés dördült el és a szegény katona holtan fordult le e lóról. »Látjátok« — szólt *Cherin* a kis csapatához — »a legmagasabb helyzetben nem a legkevésbébb van az ember kitéve a veszélynek.« Aztán ismét lovára ült és tovább vezette csapatát.

Egy sajtáságos sirkő.

Angolországban a liverpooli temetőben egy sirhalom mellett egy sajtáságos sirkő látható. Sajtásága abban áll, hogy elérhető magasságban egy doboz van reá erősítve. Ez a doboz tele van vallásos iratokkal. Közvetlen a doboz felett szembeötlő betűkkel ez a felirat áll: »Halott, még is beszél.« A doboz oldaláról ez a másik felirat olvasható; »Tessék vegyen egyet.«

Egy buzgó, vallásos uri ember akként intézkedett végrendeletében, hogy halála után a sirján legyen mindig széthordható vallásos irat böven. Eme végrendeletének megvalósítására hagyott bizonyos összeget, melynek kamataiból az elfogyott vallásos iratokat újból és újból beszerezhetik és a dobozt megtölthetik.

Egy édesanya kis fiáért magára veszi a büntetést.

Egy kis fiu nem akarta semmi képpen megtanulni olvasmányát. Az édes apja megbüntette, de nem használt semmit. Egy reggel így szólt az édes anya: »Ezután minden hibáért a mit ejtesz, magamra veszem a plágát.« A kis fiu sajtáságos kíváncsisággal tekintett édes anyjára. A következő reggel azonban éppen oly figyelmetlenül és oly hibásan olvasott mint az előtt. Minden egyes hibáért az édes anya kezébe sujtott a vessző.

A kis fiu szive megtelt bánattal, meg a szeme könnyel, látva hogy oly erősen szereti őt, hogy a verést is magára veszi. Más reggel már oly figyelmesen olvasott, hogy egyetlen egy hibát sem ejtett. Az édes anyja iránt érzett nagy szeretete jó tanulótl csinált belőle. Nem tudta elszervenvedni, hogy minden egyes hibájáért, mit ő ejt, az édes anyja kapjon ki.

Felhívás előfizetésre.

Mit olvassunk? A ki üres óráit hasznos és tanulságos olvasmányokkal akarja eltölteni: az rendelje meg Székelyudvarhelyről, a Becsek D. Fia könyvnyomdájából (Arpád utca 3 szám) a »Vasárnap« című képes ujságot.

A »Vasárnap« a legtartalmasabb református, keresztényen képes családi ujság. Nemcsak az egyházi élet folyásával ismertet meg, hanem a hazai és külföldi eseményeknek is hűi tükre. Vezércikkeli rendszeren valamely egyházi vagy társadalmi kérdést tárgyalnak. Más közleményei közhasznú ismertetések, egyházunk multját, küzdelmeit tárlják elénk, hogy azokból tanuljunk. Isten igéje czím alatt minden számban egy kis bibliai elmélkedést hoz, mely lelkiünket Istenre és az ő szent fiára Jézusra fordítja. Verseit, tárczacikkeit, egyházunk legkiválóbb írói írják. A Kegység útjában és a Hasznos tudnivalók között bő telki és testi tanácsokat osztogat. Vegyes hírei mindig a legfrisebb hazai ujságokat hozzák. Szeretet munkájában, könyörülő szamaritanusként, költözi, gyógyítja a fájó sebeket. Képei szépek és kép-magyarázatai mindig tanulságosak.

A »Vasárnap« karácsonyi száma a rendes egy iven kívül, még egy ivre terjedő gazdag tartalommal jelent meg. A karácsonyi mellékletet a következő kiváló egyének írták: Dr. Bartók György püspök, Gr. Kuun Géza, Kenessey Béla, Nagy Károly, Bodor Géza, Bodor János, Péchy Árpád, Irsai József, Király Béla, Incze Béla, Diószeghy Mór, Dénes József.

A »Vasárnap« karácsonyi mellékletét, rendes előfizetőinken kívül, megküldjük azon ujonnan belépő előfizetőinknek is, kik legalább egy félévre, újévtől kezdve előfizetnek a »Vasárnap«-ra.

A »Vasárnap« előfizetési ára: egész évre: 4 korona; félévre: 2 korona; negyedévre: 1 kor.

Előfizetési pénzek egy postautalványon — a melyre a névet, állást, lakást és utolsó postát tisztán ki kell írni: Becsek D. Fia könyvnyomdájába küldendők, Székelyudvarhely, Arpád-utca 3. szám.

Mai képünkhöz.

Egy szegény utca-seprő gyermeket pillantunk meg mai képünkön. Bent a meleg szobában, vigan pattog a kandaló tüze; künn pedig a szegény utca-seprő gyermek didereg, fázik. Jézus mondá: Szegények mindig lesznek veletek. Hány-

dik embernek jut eszébe Jézusnak e szava, midőn elmegy a szegény mellett? Hányadik ember könyörül a szenvedőn? Az ember baráti szeretetnek szép jeleit látjuk: az tagadhatatlan: de az is igaz, hogy még mindig sok a részvétlen közönyös ember. Első sorban a hitetlen, közönyös emberek részvétlenségét kell megtörni: akkor kevesebb lesz a didergő, szegény utcáseprő gyermekek száma.

Vegyes hírek.

B. u. é. k. A »Vasárnap« kedves olvasóinak boldog új esztendőt kívánunk!

A »Vasárnap« első és második számát mindenik régi előfizetőnek megküldjük. Siessen mindenki előfizetésének megújításával, mert a következő számokat már csak azoknak küldjük meg, a kik előfizettek, vagy eziránt minket értesitenek. Azt is tudatjuk, hogy a mult évi tartalomjegyzéket a második számhoz fogjuk csatolni.

Falb utolsó időjósága. A mult év végén jelent meg Berlinben Falb időjósó kalendárioma az 1904. év első felére. A nemrég elhunyt tudós-
nak utolsó dolgozata ez, de a kalendáriom, amely iránt világszerte oly nagy érdeklődés mutatkozott, nem fog megszűnni, mert az elhunytnek legidősebb fia, Falb Ottó, aki a most megjelent naptáron is mint kiadó szerepel, folytatni fogja ezt a művet. Falb kalendáriuma szerint az 1904. évi kritikus napok száma igen jelentékeny. Ezek a napok a következők: Elsőrendű kritikus napok: Márczius 2., szeptember 9., október 9., márczius 31., február 1., augusztus 11., november 7., január 3., április 29., és július 13. Másrendű kritikus napok: Deczember 7., június 13., május 29., deczember 22., április 15., május 15., márczius 17., november 23., szeptember 24., október 24., február 16., és augusztus 26. Harmadrendű kritikus napok: Június 27., január 17., és július 27. Az időjárás 1904. első felében a következő lesz: Január: Rendkívül enyhe időjárás, sok csapadék, folytonos esőzés. Február: Normális időjárás, sok eső. Csak a hónap elején és végén lesz száraz idő. Márczius: A hőmérséklet tizedikéig közepesen aluli, attól fogva huszonkettedikéig ingadozó, azután a normális alá süllyed. A hónap elején és végén sok hó lesz. Márczius másodikára lesz az esztendő legerősebb kritikus napja és ezen a napon igen erős havazás is lesz. Április: Száraz időjárás, a hónap első felében közepesen alul, attól fogva ingadozó. Május: Az időjárás az első negyedben normális, aztán süllyed és attól fogva az egész hónapon keresztül a normális alatt marad és így nagyon hűvös lesz. Június: Az időjárás a hónap első felében normális, második felében a normális alá süllyed. Sok csapadék, különösen június 13-án, amely másodrendű kritikus nap lesz. Minden úgy lesz, ha a jó Isten is úgy akarja.

Az elrabolt gyermek. A temesvári vásáron történt hogy Holczinger Zsuzsána csatádi özvegy-asszony járt-kelt ezen a vásáron, hogy különféle dolgokat beszerezzen. Az özvegyasszonynak három

évvel ezelőtt eltűnt egy kis leánya és azóta különösen a vásárokat kereste, mert az volt a gyanuja, hogy a leánykáját cigányok rabolták el. A mai vásáron egy elnyomított rongyos és piszkos kolduló lánykát látott. Első pillantásra megismerte, hogy a rongyos lányka az ő eltűnt gyermeke, akit három évvel ezelőtt elraboltak. Zokogva ölelte át a kis lányt, aki csakhamar szintén felismerte édes anyját. Nagy néptömeg gyűlt össze körülöttük, amely csakhamar megértette a történeteket és agyon akarta verni a rabló cigányokat. Ezek azonban ellillantak és egyelőre teljesen nyomuk veszett. A csendőrség keresi őket és előreláthatólag rövid idő múlva a bíróság kezébe jutnak. Minden szülő vigyázon az ő gyermekére.

Farkas garázdálkodás. Folyó hó 23-án éjjel Szent-Háromság községét egy farkas farka lepte el s iszonyatos pusztítást vittek véghez egyes — többnyire kisgazdák jószágaiban. A bestiális fenevadak szétéptek 7 darab juhot a Bereczki Domokos údváran, azonkívül 8 darabnak kiszakitották a gégéjét, 4 darabnak eltörték a lábát és megsebeztek 11 darabot. A legsajnosabb az a dologban, hogy többnyire olyan helyen garázdálkodtak a bestiák, hol egyetlen kis vagyónkájuk abból a pár darab juhból állott, melyet a farkasok felprédáltak. Ajánljuk a hatóságok figyelmébe az ordások gyors irtását.

Szerencsétlen lakodalmazás. A székelyeknél az a szokás, hogy a lakodalmi menetben a szekerek kerülgetik egymást. Mindenik elől akar menni, s különösen a menyasszonyos szekér kocsisának kell vigyázni, nehogy valaki eleibe kerüljön. Természetes, hogy ebből már sok szerencsétlenség történt. Karácson harmad napján Kisgalambfalván is egy lakodalom volt. Itt is kerülgették egymást. Egyik kocsis a mint sebesen hajtott előre, egy utszéli halmon a szekere feldőlt. *Sándor* Sámuel oly szerencsétlenül esett ki, hogy a lába két helyen ketté törött. Jó lenne, ha székely atyánkfiai ezt a rossz szokást elhagynák, mert még ennél nagyobb baj is eshetik. A szép rend a legszebb ezen a világon.

A hazajáró lélek. Rémes történet hirtelen érkezik a belényesi járásban levő Rotarest községből. Néhány héttel ezelőtt meghalt a faluban Vigyikán Nikolaj zsellér. Alighogy eltemették az Ur szőlejében, az asszonyok összesugtak, tanácskoztak, mi lehet az oka, hogy itt is amott is véres tejet ad a tehén. Könnyű volt kisütöni, hogy megrontották a falu teheneit és pedig ki más rontotta volna meg mint az öreg Vigyikán lelke. Mivelhogy éjjelente többen is látták, hogy hazajár a temetőből. A férfi nép hát elhatározta, hogy Vigyikán Nikolaj lelkét megfogja akadályozni a hazajárásban. Erre aztán ásóval, csákánnyal éjnek idején kiballagtak tizen a temetőbe és fölásták a sirt, melyben Vigyikán holtteste pihent. Kifeszítették a koporsót, kifordították belőle a tetemet és késsel vagdalták ki a halott szívét, amelyet aztán a fészületre szögeztek, hogy az a lélek most már nem lábatlankodik a rotaresti istállóban. Másnap reggel a temetőcsős rémülve látta a kereszten fityegő husczaftot, melyben később az

orvos ismerte föl a halott szívét. A kegyetlen sirtontókat hamarosan előkerítették s a hatóság különösképpen a közegészségügy ellen való kihágásért indított eljárást a hiénák ellen. Bizony, a tudatlanság még a sirban nyugvókat sem kiméli meg.

Rudolf trónörökös Zákányban. A nép körében, itt-ott még mindig felbukkan az a rege, hogy Rudolf trónörökös nem halt meg, hanem áluhiában bujkál szerte az országban. Így aztán mindig akadnak vállalkozó szellemek, akik fölhasználva a józan gondolkozásu magyar nép bámulatos együgyűségét, azt saját hasznukra kizsákmányolják. Egy ilyen ügyes csalásnak esett áldozatul Paplagó Imre zákányi gazda is. Beállít hozza egy szép katona tisztí ruhába idegen és köszön illedelmesen. Mi járatban van, kérdi Paplagó uram. Én Rudolf trónörökös vagyok, felel az idegen, az iránt járom a tanyákat, hogy tanulmányozzam a magyar nép ügyét-baját. Majd hanyat esik Paplagó uram a magas vendég előtt. Kínálja székkel, ülteti; hívja az anyjukat, hogy csináljon egy kis jó vacsorát. De csak maradjon kigyelmed — szolt az ál-Rudolf — mert nekem sietős dolgom van. Még ma sok helyre beakarok ám látogatni. Hanem azt megtehetné kigyelmed, hogy adna alám egy jó csikót. Lovon hamarosan bejárnám a környéket s így még estére visszatérhetnék kigyelmedhez vacsorára. Ezzel kiment Paplagó és fölkontároztta a négyéves szürkét, melyen az ál-Rudolf hamarosan eltűnt a látóhatáron. Várták, várták a vacsorával. De nem jött meg. Most a rendőrség keresi.

A só mint házigomba elleni szer. Ujabban a konyhasót sikerrel használják a penészgomba kizusztására. Ha a házigombát konyhasóval el akarjuk távolítani, akkor a következőképen kell eljárunk: Addig öntünk konyhasót egy megfelelő edényben levő vízbe, amíg egy tökéletesen telített oldatot nyertünk. Ezzel azután a falat, faneműt stb. ölt, ahol a penész fellépett, többször megmossuk. Vízszintes felületre magát az oldatlan sót is felhinthetjük, mivel a só azzal a tulajdonsággal bír, hogy a nedvességet magába szívja, önmagát feloldja és a tárgyat, melyre hintettük, telíti és a penésztől megszabadítja. Ennél olcsóbb és hozzáférhetőbb szer a házigomba kizusztására nem létezik.

A szerkesztő postája.

A »*Vasárnap*« minden egyes munkatársának e helyen boldog ujesztendőt kívánunk. Köszönjük, hogy kitartottak és pedig önzetlenül, minden anyagi érdek nélkül tartottak ki a nemes munkában. Kérjük egyszersmint munkatársunkat, hogy támogassanak az ujesztendőben is. Építsük váltvetett erővel az istenországot, erősítsük a mi református' anyaszentegyházunkat, szeretett hazánkat: s a mi jutalmunk bizonyára meglesz a jól elvégzett munka nemes öntudatában.

B. I. Zágón. Két egyént nevez meg, akkor a te czimzallagod alá is csatolhatjuk.

Özv. Farkas Józsefné. Kiskede. Egy jó ismerőse megrendelte a kegyed számára a »*Vasárnapot*« 1904. első negyedére. Mi ezennel meg is indítjuk. Kérjük fogadja el.